

Proloog

In de zorg voor veiligheid zijn publiek-private samenwerkingsverbanden in zowel buiten- als binnenland een belangrijk instrument geworden, zo ook op het gebied van cameratoezicht, de opvolging van alarmeringssystemen of het garanderen van veiligheid bij evenementen (Alarm Centrale Associatie, 2017; Cools & Pashley, 2018; Cools & Verbeiren, 2004; Leloup et al., 2022; Leloup & Cools, 2022). Specifiek inzake het verwerken van alarmmeldingen (cf. Gebruikte afkortingen en terminologie) zijn de Belgische politiediensten niet uitgerust met de nodige technologie en mankracht om alle meldingen zelf te categoriseren in valse, dan wel echte meldingen (Dewael, 2004, 2006). Bovendien is het aantal valse alarmmeldingen dermate hoog – in de sector is sprake van cijfers die oplopen tot 98 à 99% (Henderickx, 2022, 2023) – dat in de laatste decennia de overtuiging leeft dat het merendeel van de meldingen vals is (Buysschaert, 1999). Niettemin rukt de politie uit bij alarmmeldingen, dus ook deze die na interventie onecht blijken te zijn.

Dit fenomeen brengt heel wat problemen met zich mee, zoals de hoge financiële kost voor de maatschappij en de gevolgen qua sanctionering voor de melder van de alarmmeldingen en/of gebruiker van het alarmsysteem (Wegnez, 2009), een hogere werklast bij politie die haar belet zich ten volle te richten op de andere kerntaken (De Knop, 1994), en verminderde werktevredenheid bij politiemedewerkers (van der Torre, 1992). Bovendien blijkt dat er grote verschillen bestaan qua afhandeling na nodeloze interventie. Hoewel de administratiefrechtelijke consequenties van nodeloze politietussenkomst bij wet werden beschreven, bleek in het verleden uit de praktijk dat PZ's soms teruggrepen naar gemeentelijke reglementen om het vervolgbeleid vorm te geven (Mélotte & Delvaux, 2007) en er dus geen sprake is van uniformering van de vervolging over het grondgebied – hoewel de installatie, het onderhoud en het gebruik van alarmsystemen federale materie betreft (cf. KB 2007¹). Het verband tussen vervolgbeleid en prevalentie van ongeoorloofde

1. Koninklijk besluit van 25 april 2007 tot vaststelling van de voorwaarden voor installatie, onderhoud en gebruik van alarmsystemen en beheer van alarmcentrales, BS 4 juni 2007, 30194.

meldingen is aldus ongekend. Vertrekkende uit deze vaststelling en onderstaande probleemstelling, beoogt dit onderzoek de huidige situatie inzake het aantal actieve alarmsystemen in België in kaart te brengen, de effectiviteit van de wet- en regelgeving, de procedures en het vervolgbeleid te meten en tenslotte een aantal effectieve praktische en beleidsaanbevelingen te formuleren waarvan de kansen tot succes zijn afgetoetst bij de praktijkactoren; de publieke – lokale en federale – veiligheidsverstrekkers en eerstelijns hulpverleners, de ADVP, de private ondernemingen die actief zijn in de installatie en het onderhoud van anti-inbraakalarmsystemen en de private ondernemingen die zich specialiseren in het beheer van de alarmcentrales.